

Épületek értékeinek meghatározása

Mezős Tamás egyetemi tanár
BME Építészettörténeti és Műemléki Tanszék

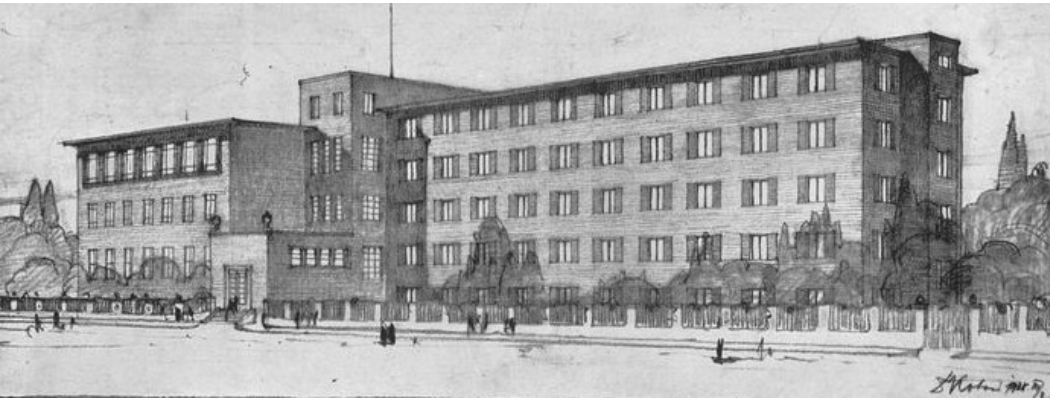
Korai modern vagy szocreál?

Phönix ház

(Katona J. u.- Hollán E. u. - R. Wallenberg u. (Phönix u.) Jónás Dávid és Zsigmond 1929

Korai modern vagy szocreál?

Ápoló- és Védőnőképző Intézet Budapest,
Kotsis Iván 1928-29.

Az '50-es évek építészetétől az
aszimmetrikus tömegformálás különbözteti
meg Kotsis épületét.

Korai modern vagy szocreál?

Gubacsi úti kísérleti lakótelep iskolája
Molnár Péter 1955.

A példán az aszimmetria megjelenése
már utal a szigorú elvek fellazulására

Hellerau (ma Drezda elővárosa)
Festspielhaus; Tessenow 1910-
14

„A legegyszerűbb forma nem
mindig a legjobb, de a legjobb
forma mindig egyszerű”

Mi az érték?

Miért része a világörökségnek, ...

Hagia Szophia Isztambul, felszentelték 360 február 15-én

Mi az érték?

... és miért nem része a világörökségnek? Csak a régiség érték a döntő?

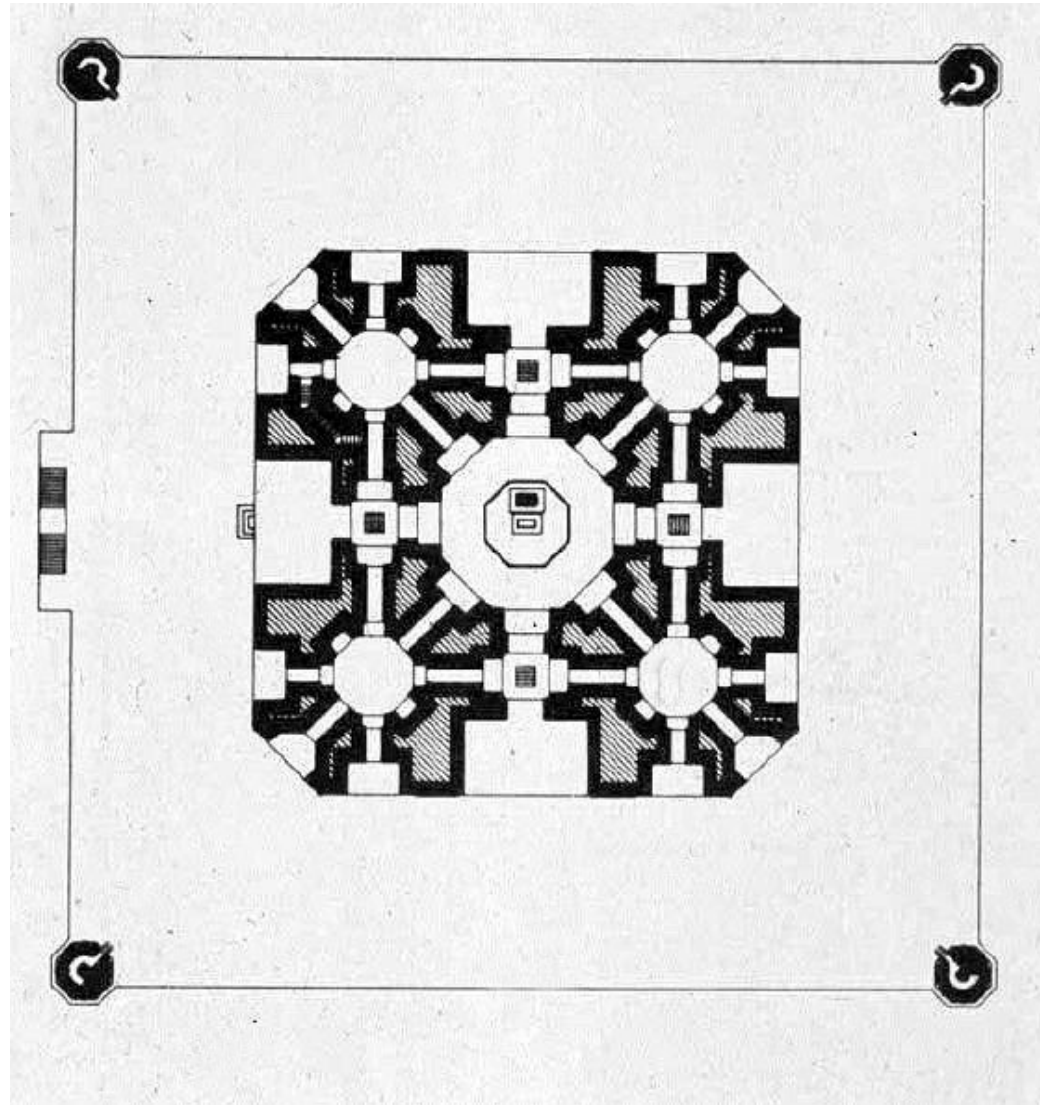
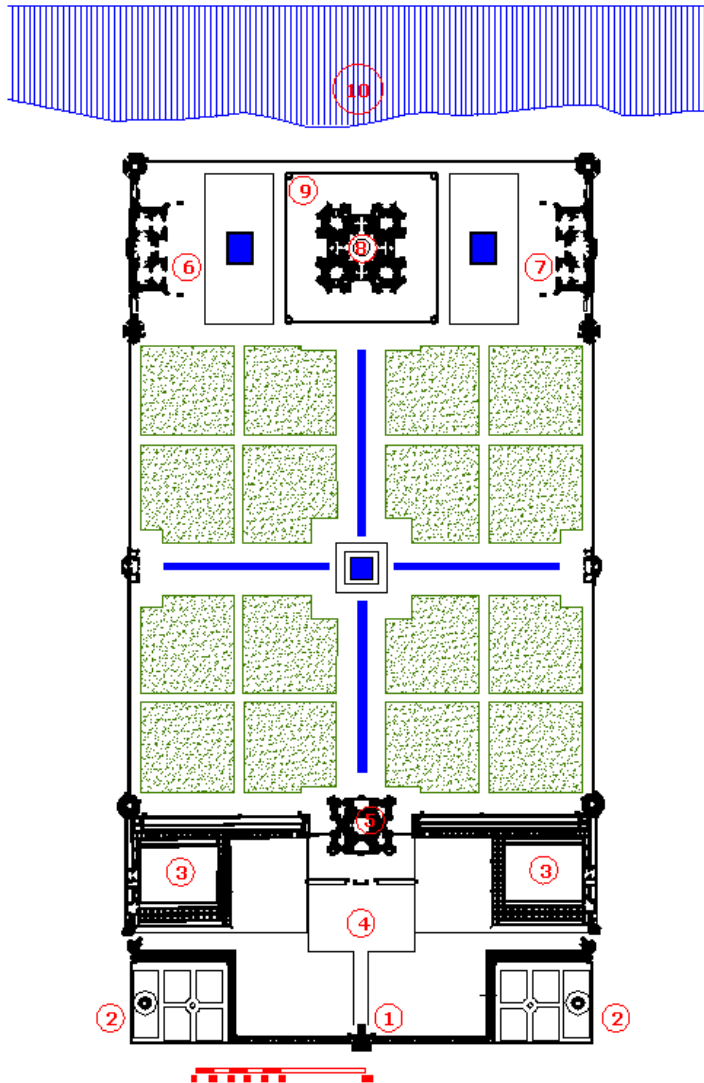
II. Szelim mecset Edirnében, Mimar Szinan, 1569-75

Egyedi világörökségi érték

Tadzs Mahal – (a.m. a palota koronája) Sáh Dzsahán Mogul sah építtette Agrában 1632-47

A Tádzs Mahal környezete és tere

A Tádzs Mahal bejárata

A Tádzs Mahal külső folyosója

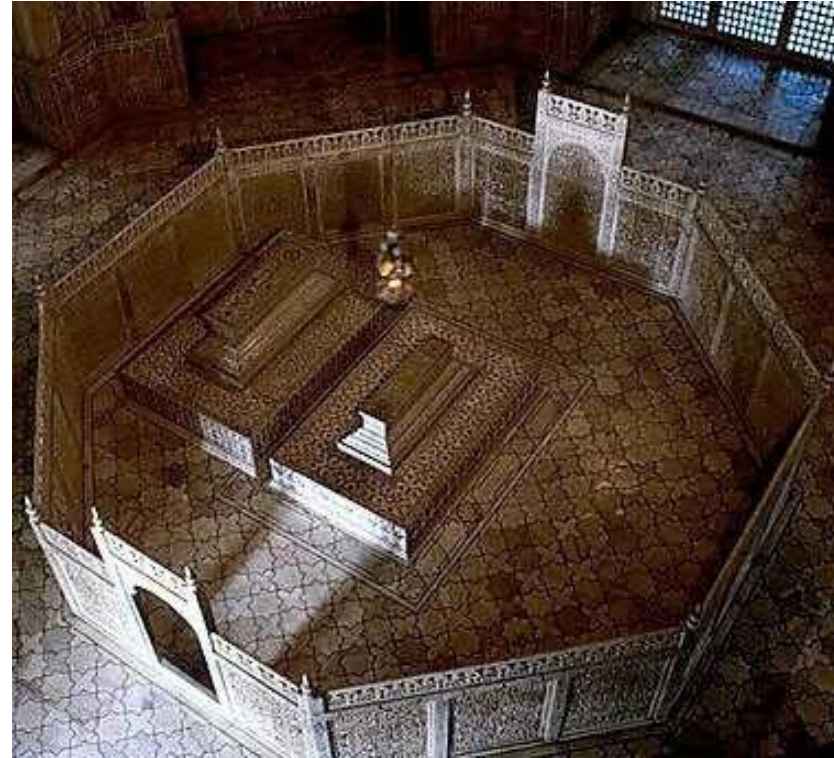
A szarkofágokat elválasztó márvány rekesztő

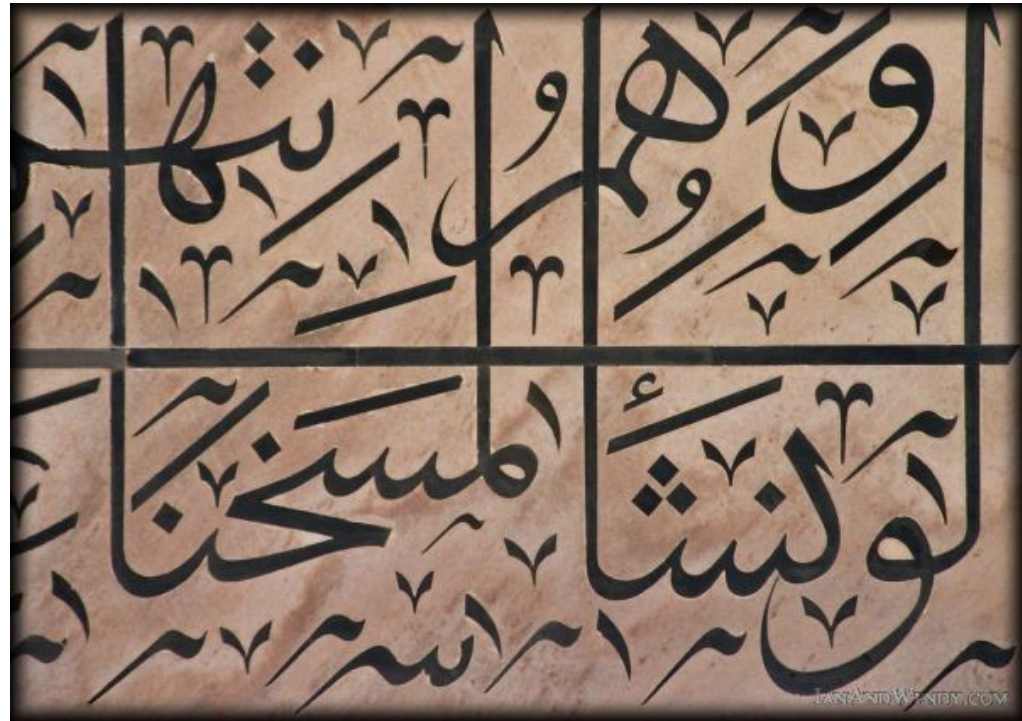

Bejárat a szarkofágokhoz

A központi tér

Súlyosan károsodott fafödém

A fafödém cseréjénél azonos anyagot alkalmaztunk

Befalazott gerendavég tönkremenetele

... és javítása?

A minden problémára megoldás

Abnormális méretű vb. koszorú beépítése

Szerkezeti beavatkozások

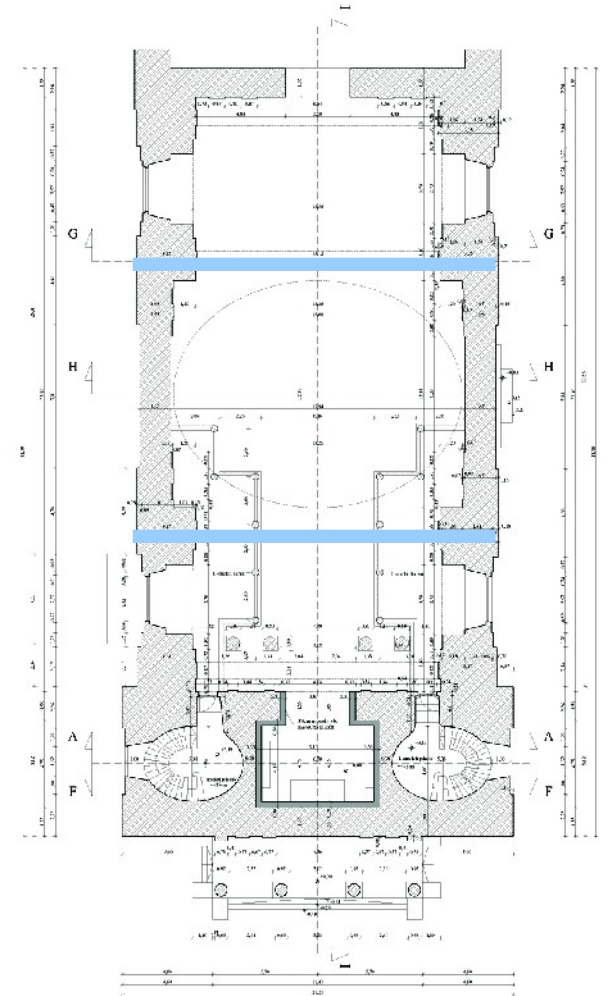

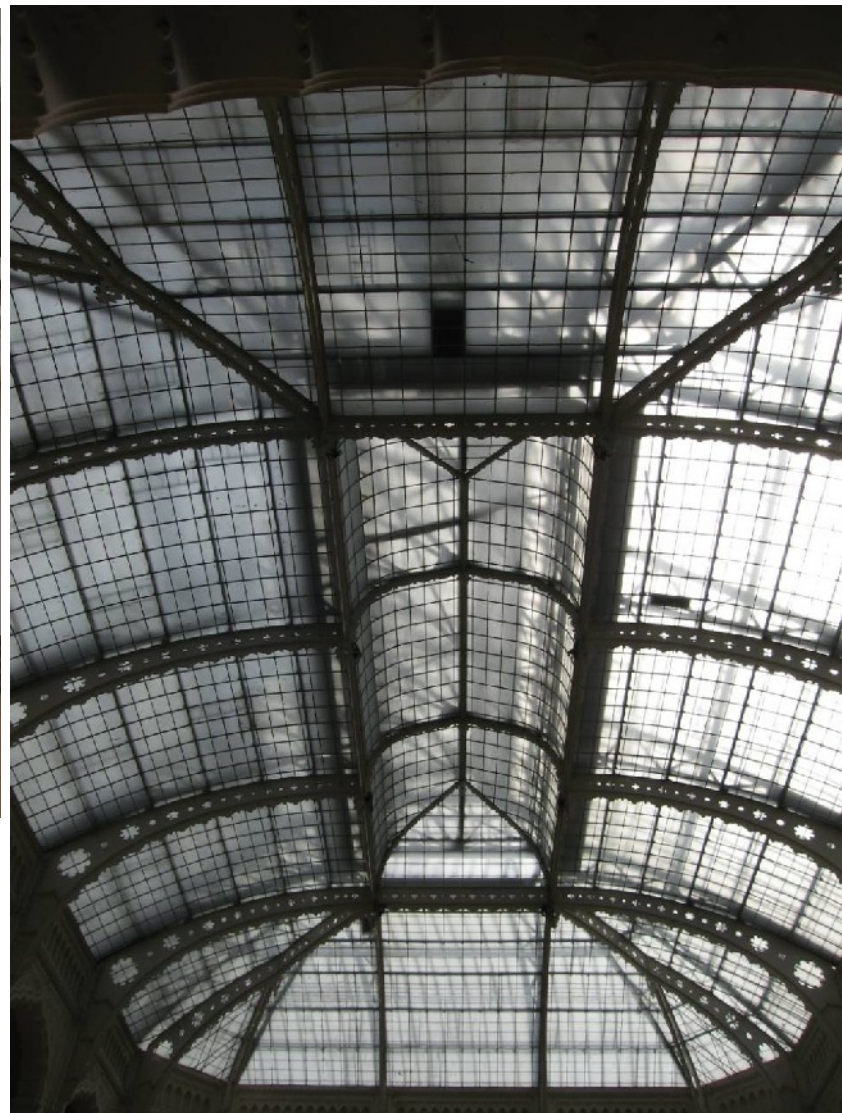
Bár a marosvásárhelyi jezsuita templomba is beépítették a vasbeton koszorút, a haránt irányú kapcsolatot hagyományos vonórudakkal oldották meg.

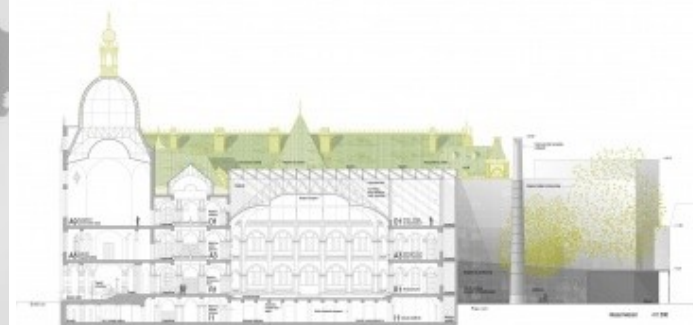
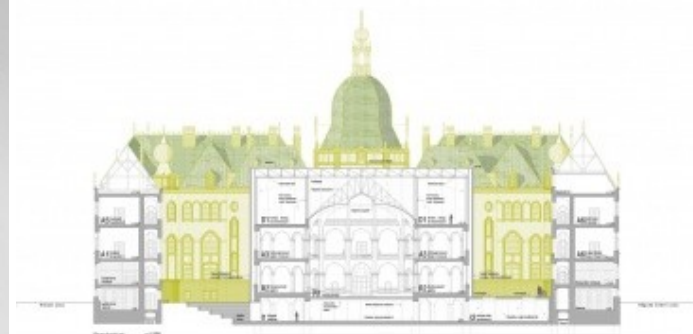
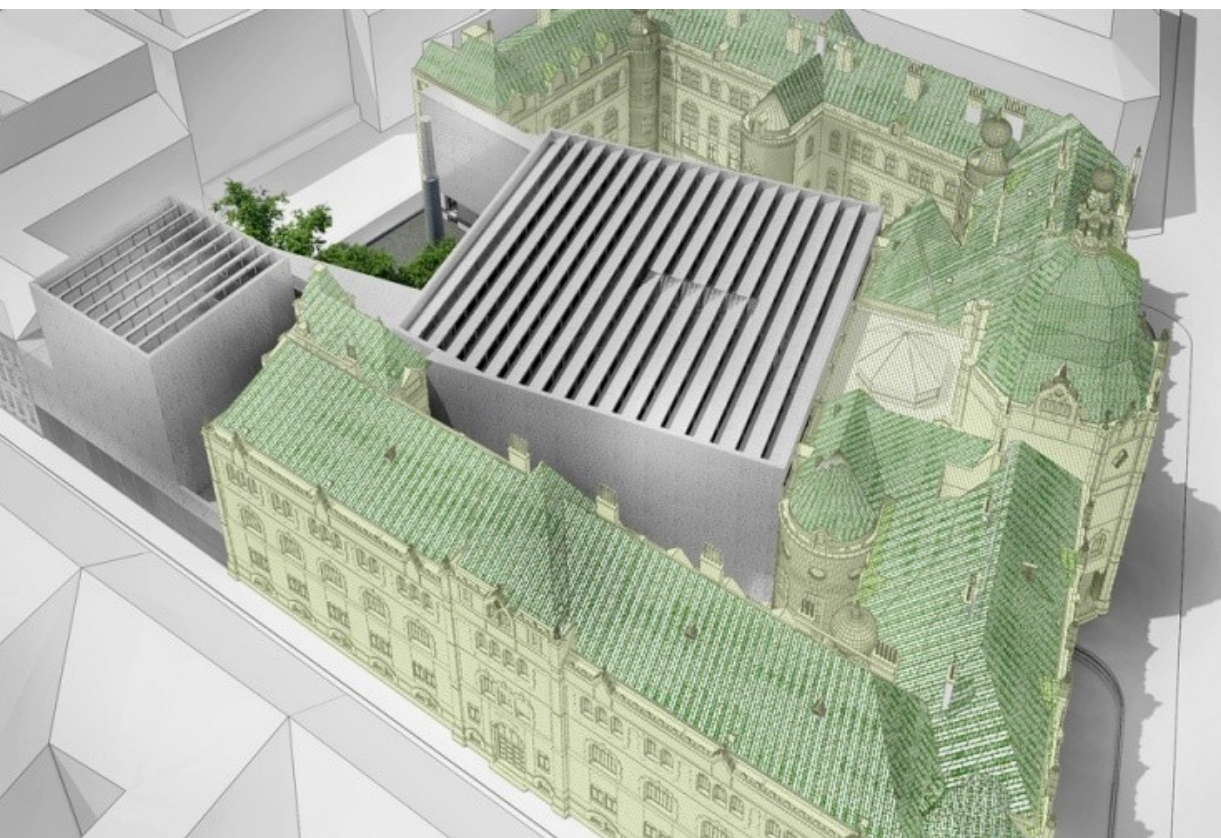
Szerkezeti beavatkozások

A Kálvin téri református templom Budapesten boltozata oldalnyomásának a felvételére nem épült megtámasztás és haránt irányú összefogás sem. Korábban a hevederek fölött épült vasbeton gerenda, de nem volt bekötve a koszorúba. A klasszicizmusban is alkalmazott vonóvas beépítésével oldottuk meg a problémát

Értékkategóriák a műemlékvédelemben

régiségérték

történeti érték

használati érték

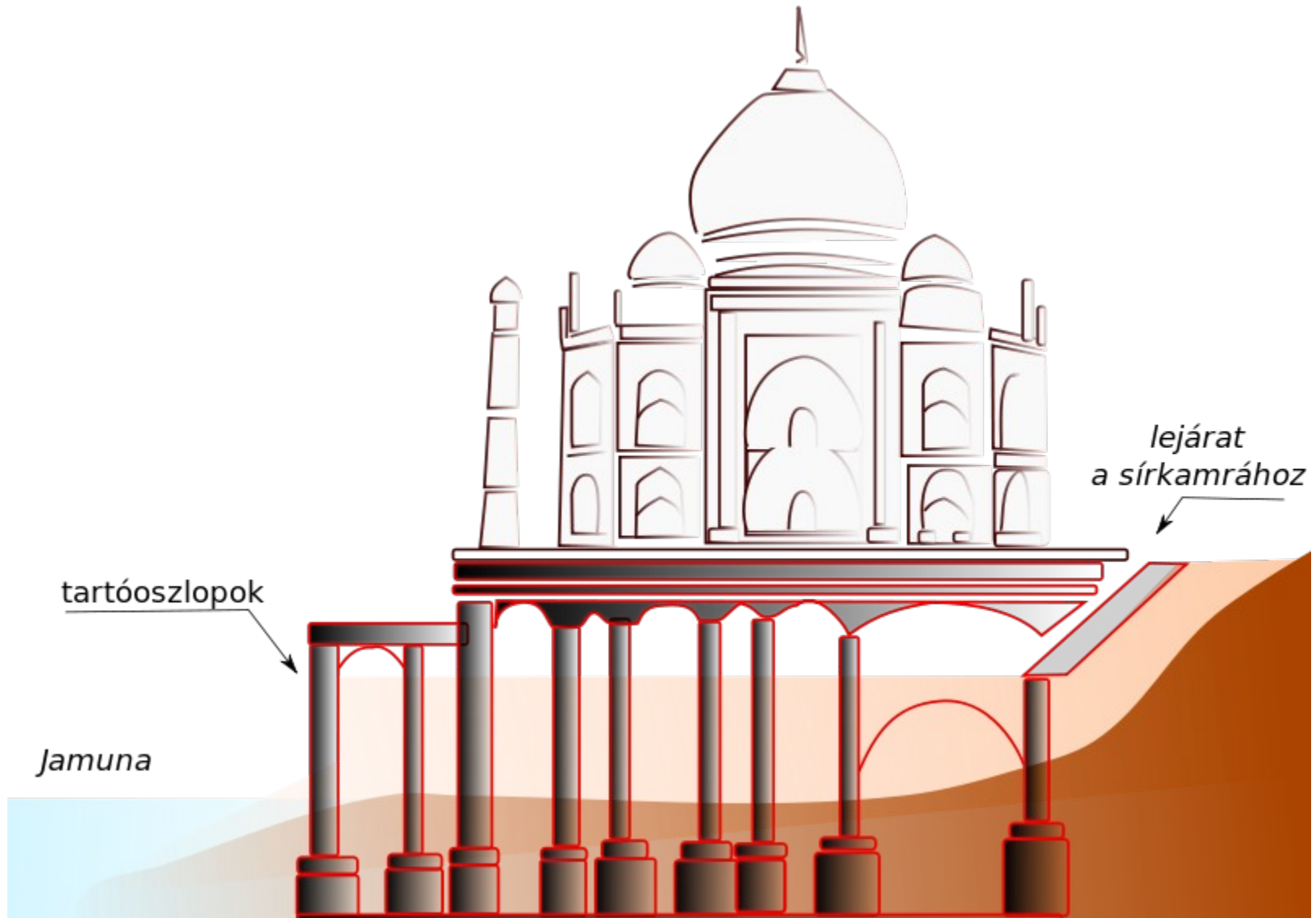
etikai érték

esztétikai érték

A Pont du Gard – mint értékhordozó

Az épület alapozása

Értékkategóriák a műemlékvédelemben

régiségérték

használati érték

esztétikai érték

történeti érték

etikai érték

szellemi érték

társadalmi érték

A szellemi örökség kritériumai

1. „szellemi kulturális örökség”: olyan szokás, ábrázolás, kifejezési forma, tudás, készség – valamint az ezekkel összefüggő eszköz, tárgy, készítmény és kulturális színhely –, amelyet közösségek, csoportok, esetenként egyének kulturális örökségük részeként elismernek.

2. Az 1. pontban meghatározott szellemi kulturális örökség többek között az alábbi területeken nyilvánul meg:

- a) *szóbeli hagyományok és kifejezési formák, beleértve a nyelvet is, mint a szellemi kulturális örökség hordozóját,*
- b) *előadóművészetek,*
- c) *társadalmi szokások, rítusok és ünnepi események,*
- d) *a természetre és a világegyetemre vonatkozó ismeretek és gyakorlatok,*
- e) *hagyományos kézművesség.*

Szükséges (?) szerkezeti beavatkozás

